

## Filozofia przyrody

### Sylabus zajęć

#### Informacje podstawowe

|                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kierunek studiów</b><br>Filozofia<br><b>Specjalność</b><br>Filozofia<br><b>Jednostka organizacyjna</b><br>Wydział Filozoficzny<br><b>Poziom studiów</b><br>studia pierwszego stopnia<br><b>Forma studiów</b><br>studia stacjonarne<br><b>Profil studiów</b><br>profil ogólnoakademicki |                                                                                                                       | <b>Cykl dydaktyczny</b><br>2024/25<br><b>Kod zajęć</b><br>22FILFZS.12P.02527.24<br><b>Języki wykładowe</b><br>polski<br><b>Obligatoryjność</b><br>Obowiązkowy<br><b>Blok zajęciowy</b><br>Przedmioty podstawowe |
| <b>Koordynator zajęć</b>                                                                                                                                                                                                                                                                  | Radosław Kazibut                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Prowadzący zajęcia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                 | Radosław Kazibut                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Okres</b><br>Semestr 2                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</b><br>• Wykład: 30, Egzamin<br>• Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną | <b>Liczba punktów ECTS</b><br>4                                                                                                                                                                                 |

#### Cele kształcenia dla zajęć

| Kod | Cel                                                                                                                            |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1  | przedstawienie filozoficznych obrazów świata przyrody w perspektywie dziejów filozofii przyrody i historii nauki               |
| C2  | przekazanie studentom wiedzy z zakresu zagadnień podejmowanych przez współczesną filozofię przyrody i humanistykę środowiskową |

#### Wymagania wstępne

nie ma

## Efekty uczenia się dla zajęć

| Kod                               | Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie                                                                                       | Efekty uczenia się dla kierunku                            | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| <b>Wiedzy - Student/ka:</b>       |                                                                                                                               |                                                            |                                                              |
| W1                                | Zna główne kierunki i zagadnienia filozoficznej refleksji nad przyrodą                                                        | FIL_K1_W02, FIL_K1_W03, FIL_K1_W07, FIL_K1_W08             | Test                                                         |
| W2                                | Zna główne koncepcje wypracowane w dziejach filozofii przyrody: od starożytności do czasów współczesnych                      | FIL_K1_W01, FIL_K1_W02, FIL_K1_W03, FIL_K1_W07, FIL_K1_W08 | Test                                                         |
| <b>Umiejętności - Student/ka:</b> |                                                                                                                               |                                                            |                                                              |
| U1                                | Potrafi scharakteryzować główne kierunki i zagadnienia filozoficznej refleksji nad przyrodą                                   | FIL_K1_U01, FIL_K1_U02, FIL_K1_U03, FIL_K1_U05             | Kolokwium ustne                                              |
| U2                                | Potrafi scharakteryzować główne koncepcje wypracowane w dziejach filozofii przyrody: od starożytności do czasów współczesnych | FIL_K1_U01, FIL_K1_U02, FIL_K1_U03, FIL_K1_U05             | Kolokwium ustne                                              |

## Treści programowe dla zajęć

| Lp. | Treści programowe dla zajęć                                                    | Efekty uczenia się dla zajęć | Formy zajęć       |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-------------------|
| 1.  | Mityczne, filozoficzne i naukowe obrazy świata przyrody                        | W1, W2, U1, U2               | Wykład, Ćwiczenia |
| 2.  | Wybrane zagadnienia z zakresu filozoficznej refleksji nad przyrodą nieożywioną | W1, W2, U1, U2               | Wykład, Ćwiczenia |
| 3.  | Filozofia przyrody ożywionej: geneza i definicje życia, studia nad zwierzętami | W1, W2, U1, U2               | Wykład, Ćwiczenia |
| 4.  | Filozoficzne zagadnienia ewolucjonizmu                                         | W1, W2, U1, U2               | Wykład, Ćwiczenia |
| 5.  | Ekofilozofia, zagadnienie antropocenu, biopolityka i humanistyka środowiskowa  | W1, W2, U1, U2               | Wykład, Ćwiczenia |

## Informacje dodatkowe

| Forma zajęć | Metody i formy prowadzenia zajęć                                                                            |
|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wykład      | Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja |
| Ćwiczenia   | Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków                                                        |

| Forma zajęć | Warunki zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wykład      | Test egzaminacyjny - pytania wielokrotnego wyboru, pytania jednokrotnego wyboru, pytania otwarte, pytania: wskaż słowa kluczowe.<br>Procentowa skala ocen za egzamin:<br>poniżej 51%. - ocena niedostateczna (2,0)<br>- od 51 do 60 %. - ocena dostateczna (3,0),<br>- od 61 do 70 %. - ocena dostateczna plus (3,5),<br>- od 71 do 80 %. - ocena dobra (4,0),<br>- od 81 do 90 %. - ocena dobra plus (4,5),<br>- od 91 do 100 %. - ocena bardzo dobra (5,0). |
| Ćwiczenia   | Weryfikacja na bieżąco udziału w dyskusjach, pracy z tekstem oraz podczas analizy przypadków. Ocena na podstawie aktywnego zaangażowania podczas zajęć wg orientacyjnej skali analogicznej względem wykładu.                                                                                                                                                                                                                                                  |

## Literatura

### Obowiązkowa

1. TAJEMNICE NATURY. ZARYS FILOZOFII PRZYRODY, G. Bugajak, J. Kukowski, A. Latawiec, A. Lemańska, D. Ługowska, A. Świerzyński, Warszawa 2019
2. FILOZOFIA PRZYRODY. ZARYS HISTORYCZNY, M. Heller, Kraków 2007
3. WPROWADZENIE DO FILOZOFICZNYCH PROBLEMÓW EKOLOGII, (red.) A. Papuziński, Bydgoszcz 1999
4. BIOPOLITYKA, T. Lemke, Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2010.

### Dodatkowa

1. Anna Lemańska Praktyczna filozofia przyrody alternatywą klasycznej filozofii przyrody? Studia Philosophiae Christianae 33/1, 133-138 1997.
2. Michał Heller Czy istnieje autentyczna filozofia przyrody? Studia Philosophiae Christianae 23/1, 5-20 1987
3. Zenon Roskał, Filozofia przyrody w europejskiej tradycji filozoficznej, Roczniki Filozoficzne, tom XLVIII-XLIX. zeszyt 3 - 2000-2001
4. Kosmogonie i mit władzy, s. 123-137 [w:] Vernant, J.P. (1996), Źródła myśli greckiej. Gdańsk: Wydawnictwo Słowo/Obraz Terytoria
5. Małgorzata Dereniowska, Aspekty normatywne i metodologiczne ekologii stosowanej – na styku nauki i polityki, STUDIA METODOLOGICZNE, NR 30, 2013
6. Ewa Bińczyk, Dyskursy antropocenu a marazm środowiskowy początków XXI wieku, ZESZYTY NAUKOWE POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ 2017
7. Rosi Braidotti Polityka życia jako bios-zoe, „Machina Myśli” 2018
8. Włodzimierz Tyburski, Powstanie i rozwój filozofii ekologicznej, PROBLEMY EKOROZWOJU 2006, vol. 1, No 1, str. 7-15
9. Andrzej Papuziński, Filozoficzne aspekty zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie, PROBLEMY EKOROZWOJU 2006, vol. 1 No 2, str. 25-32
10. Tadeusz Kaleta, Etologia klasyczna i jej filozoficzne oraz psychologiczne źródła, Życie Weterynaryjne, 2018, nr 8, s.532-536
11. Tadeusz Kaleta, Kilka uwag na temat problemu zwierząt w XXI wieku, Życie Weterynaryjne, 2019, nr 4, s.267-271
12. Monika Bakke Studia nad zwierzętami : od aktywizmu do akademii i z powrotem? Teksty Drugie : teoria literatury, krytyka, interpretacja nr 3 (129), 193-204, 2011
13. Małgorzata Roeske, Patografie empatyczne. O chorobie i umieraniu zwierząt towarzyszących. W perspektywie etnografii wielogatunkowej, „Etnografia Polska”, t. LXVI, 2022, z. 1-2,
14. Justyna Schollenberger, Rośliny w pędzie. Darwina myślenie o granicy roślina – zwierzę, teksty drugie 2018, nr 2, s. 102-119

## Nakład pracy studenta i punkty ECTS

| Rodzaje zajęć studenta | Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------|
|------------------------|---------------------------------------------------------------------|

|                                     |                             |
|-------------------------------------|-----------------------------|
| Wykład                              | 30                          |
| Ćwiczenia                           | 15                          |
| Czytanie wskazanej literatury       | 30                          |
| Przygotowanie do egzaminu           | 30                          |
| Przygotowanie do zajęć              | 15                          |
|                                     |                             |
| <b>Łączny nakład pracy studenta</b> | <b>Liczba godzin</b><br>120 |
| <b>Liczba punktów ECTS</b>          | <b>ECTS</b><br>4            |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

## Efekty uczenia się dla kierunku

| Kod        | Treść                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| FIL_K1_U01 | Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| FIL_K1_U02 | Absolwent/ka potrafi samodzielnie oraz w ramach pracy zespołowej zdobywać, poszerzać i pogłębiać wiedzę, wykorzystując narzędzie ukierunkowane na dziedziny filozofii                                                                                                                                                                                                                                |
| FIL_K1_U03 | Absolwent/ka potrafi czytać ze zrozumieniem i kreatywnie interpretować tekst filozoficzny                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| FIL_K1_U05 | Absolwent/ka potrafi poprawnie stosować poznaną terminologię filozoficzną                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| FIL_K1_W01 | Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie zaawansowanym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury umysłowej w jej historycznym i współczesnych wymiarach i przejawach                                                                                                                                                                                                                        |
| FIL_K1_W02 | Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie filozofii w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej filozofii                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| FIL_K1_W03 | Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| FIL_K1_W07 | Absolwent/ka zna i rozumie najważniejsze kierunki poznawcze w głównych nurtach filozofii: (1) klasyczne dyscypliny filozofii, metafizyka, logika, retoryka, hermeneutyka itd., (2) epistemologia, metodologia nauk szczegółowych, filozofia nauki, (3) bioetyka, filozofia umysłu, neuronauki, nauki kognitywne, (4) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, (5) estetyka, filozofia kultury |
| FIL_K1_W08 | Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki i stanowiska współczesnej filozofii z uwzględnieniem paradygmatycznych kierunków i stanowisk                                                                                                                                                                                                                                                              |